

ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਗੁਣਕ ਬਣੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। 57,600 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਇਸ ਰਕਮ 'ਤੇ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 57,600। ਮਾਲਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਕਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 20,000 ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨ ਰਕਮ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਐਸ ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ. ਜੇ. ਐੱਡ. ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1982 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 322।

22 ਮਾਰਚ 1983

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950 — ਆਰਟੀਕਲ 226 — ਹੋਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਚੈਲ ਲੋਗਿੰਗ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ—ਕੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲਾਭਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 (ਪੈਰਾ 7) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਰਿੱਟ 279 ਆਫ 1982 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 8 ਸਤੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਹੋਇਆ— ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-, 15 ਸਤੰਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ। ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 22 ਮਾਰਚ, 1983 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ.)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ -

- (i) ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣ।
- (ii) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

I.L.R. Punjab and Haryana (1983)2
(iii) ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ! ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲੀਬਿਟ ਹੈ।
(iv) ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਐਸ.ਵੀ.ਰਾਠੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਜੀ.ਐਸ. ਬੈਂਸ, ਏ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

1. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਕੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?"

2. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 322 ਆਫ 1982 - ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 28 ਸਤੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 'ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਜੇਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅੰਤਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਸੀ। . ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪੁੰਡੀ, ਜੇ ., ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ: -

"ਮੈਂ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਸ ਕੋਲ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਹੀਏ ਤਾਂ, ਸਿਰਫ ਅੰਡਰ ਟਰਾਇਲ ਲਈ ਹੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤਾਏ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪੋਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

3. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ qu ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਨੋ ਵਰਗਾਕਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ, ਵਿਅਰਥਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਆਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ. *ਕੋਸ਼ਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ 143 (2) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਸੇਰਵਾਈ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(1) ਸੀ.ਆਰ. ਡਬਲਯੂ. 279 ਆਫ 1982 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 8 ਸਤੰਬਰ 1982 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

- (2) ਏਆਈਆਰ 1985 3.ਸੀ. 745

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਜ਼ਮਾਨਤ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ .contempt ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੇਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ 'ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। . ਪਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅੱਖਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਦਨ ਦੁਆਰਾ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਰੁੰਗਟਾ (3) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ, ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ. ਦਰਅਸਲ, ਸੀਐਸ ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਐਕਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ * ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ *ਜੈਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ* (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮਬਲਕ ਸਿੰਘ (.5) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ .ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ - ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ: -

I.L.R. Punjab and Haryana

(1983)2

"* * °. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ,
ਸਾਡਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ

- (3) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 12.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1945 ਪੀਸੀ 94.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1441

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 30 ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

4. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਚੀ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6) ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 432 ਅਤੇ 482 ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਗਰਮ ਸੀ। ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ- ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਤੋਂ ਵੀ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

5. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੱਘਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਖਾੜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ; ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਕੇਸਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਰਾਮਬਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ- ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਸੀਮਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਿੱਟ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਿੱਖੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਹਾਈਲਾਈਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

6. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਾਜਬਤਾ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ *ਰੀ. ਨਿਖਿਅਸ਼ ਨੰਦਾ (੭)*। ਇਸ ਦਾ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ v ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ

"(6) 1981 CLR 1517.

7.) 1975 Crl. ਐਲਜੇ 1137

ਦਰਸ਼ਨ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਨਾਮ ਦਿ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਅੰਡਰ ਪੇਸਟ ਆਫ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜੇ. ਐੱਮ. ਟੰਡਨ, ਜੇ.)

ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਅੱਠ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ।

ਪੀ. ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਚ.ਐਸ.ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਜੇਐਮ ਟੰਡਨ ਜੇ.ਜੇ.

ਦਰਸ਼ਨ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਥਾਰਟੀ

, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1102।

24 ਮਾਰਚ 1983

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950:- ਆਰਟੀਕਲ 19(1) (ਜੀ)-ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ (1972 ਦਾ JCCXXIX)- ਸੈਕਸ਼ਨ 1(4), 2(q) & (r), 4(1) (b) - ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ— ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ—ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ—ਕੀ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ—ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਉਮਰ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ—ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ—ਜੇਕਰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ— ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ—ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 19(1) (ਏਟ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫੇ 'ਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਉਪ-ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ (ਏ) ਦਾ ਉੱਚੇ . ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੀਪੀ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਅਸਤੀਫੇ 'ਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। (ਪਰਾ ੨)।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ **ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**